T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**21**
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMELERİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**30**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 13

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Üniversitenin Konuşlandığı Yerleşkeler 2
Tablo 2 Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Teşkilat Yapısı 3
Tablo 3 İdari Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4 Akademik Personel Kadro Durumu 5
Tablo 5 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 6
Tablo 6 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 6
Tablo 7 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 8 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 9 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 8

www.balioglu.net

KISALTMALAR

BAP: Bilimsel Araştırma Projesi

BMKYS: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi

MOSİP: SGK Merkezi Tahsilat Sistemi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

2. Maddi Duran Varlıkların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Maliyetlerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

3. Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

4. Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Adnan Menderes Üniversitesi de Anayasa'nın söz konusu hükmüne istinaden 03.07.1992 tarihli ve 3837 sayılı Yükseköğretim Kurumlan Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 25'inci maddesi ile 28.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen Ek 8'inci madde uyarınca kurulmuştur.

09.05.2018 tarihli ve 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 6'ncı maddesi ile 2809 sayılı Kanun'un Ek 8'inci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan "Adnan Menderes Üniversitesi" ibareleri "Aydın Adnan Menderes Üniversitesi" şeklinde değiştirilmiştir.

www.balioglu.net

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı

Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Üniversitenin akademik yapısı; Rektör, Senato, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Enstitü Müdürlükleri, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu Müdürlükleri, Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlükleri ile Rektörlüğe Bağlı Bölümlerden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Hukuk Müşavirliği, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri, Koordinatörlükler, Hastane Başmüdürlüğü, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Yazı ve Kurul İşleri Müdürlüğü, Arşiv Müdürlüğü, Enstitü, Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu Sekreterlikleri bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Çok yerleşkeli bir yapıya sahip olan Üniversite, Aydın Merkez ve ilçelerdeki birimlerin yanı sıra 8 adet yerleşkede konuşlanmıştır.

Tablo 1 Üniversitenin Konuşlandığı Yerleşkeler

	Yerleşke Adı	Bulunduğu Yer (mevkii, köy, ilçe)
1	Merkez Yerleşke	Aydın-Efeler ilçesi Kepez mevkiinde
2	Batı Yerleşkesi	Aydın-Efeler ilçesinde
3	Güney Yerleşkesi	Aydın-Koçarlı ilçesinde
4	Doğu Yerleşkesi	Aydın-Nazilli ilçesine bağlı İsabeyli beldesinde
5	Sümer Yerleşkesi	Aydın-Nazilli ilçesinde
6	Didim-Akbük Yerleşkesi	Aydın-Didim ilçesinde
7	Muzaffer Özuysal Yerleşkesi	Aydın-Karacasu ilçesinde
8	Süleyman Pekgüzel Yerleşkesi	Aydın-Çine ilçesinde

Üniversitenin, 8 yerleşkenin dışında ayrıca; Efeler, Bozdoğan, Buharkent, Germencik, Köşk, Kuşadası, Kuyucak, Söke, Sultanhisar ve Yenipazar ilçelerinde de akademik birimleri bulunmaktadır.

Üniversite bünyesinde 20 Fakülte, 3 Enstitü, 5 Yüksekokul (2013 yılında Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 2016 yılında Aydın Sağlık Yüksekokulu ve Söke Sağlık Yüksekokulu, 2018 yılında ise Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu kapatılmıştır. Ancak yüksekokullar, öğrencileri mezun oluncaya kadar hizmet vermeye devam etmektedir.), 1 Konservatuvar, 19 Meslek Yüksekokulu ve 36 Araştırma ve Uygulama Merkezi yer almaktadır. Üniversitenin akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 2 Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	**II. Akademik Birimler**
Rektör	Rektör
Üniversite Yönetim Kurulu	Senato
Rektör Yardımcıları	Rektör Yardımcıları
İç Denetim Birimi Başkanlığı	**Fakülteler (20 adet)**
Genel Sekreterlik	*1. Aydın İktisat Fakültesi*
Hukuk Müşavirliği	*2. Diş Hekimliği Fakültesi*
Daire Başkanlıkları	*3. Eğitim Fakültesi*
• *Bilgi İşlem Daire Başkanlığı*	*4. Fen Edebiyat Fakültesi*
• *İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı*	*5. Hemşirelik Fakültesi*
• *Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı*	*6. İletişim Fakültesi*
• *Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı*	*7. İslami İlimler Fakültesi*
• *Personel Daire Başkanlığı*	*8. Kuşadası Denizcilik Fakültesi*
• *Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı*	*9. Mühendislik Fakültesi*
• *Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı*	*10. Nazilli Güzel Sanatlar Fakültesi*
• *Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı*	*11. Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*
Koordinatörlükler	*12. Sağlık Bilimleri Fakültesi*
• *Aydın Menderes Derslikleri*	*13. Söke İşletme Fakültesi*
• *Bilimsel Araştırma Projeleri*	*14. Söke Mimarlık ve Tasarım Fakültesi*
• *Uluslararası İlişkiler*	*15. Spor Bilimleri Fakültesi*
• *İşyeri Sağlığı ve Güvenliği*	*16. Tıp Fakültesi*
• *Meslek Yüksekokulları*	*17. Turizm Fakültesi*
• *Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP)*	*18. Uygulamalı Bilimler Fakültesi*
• *Sümer Kampüs*	*19. Veteriner Fakültesi*
Hastane Başmüdürlüğü	*20. Ziraat Fakültesi*
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	**Enstitüler (3 adet)**
Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	*1. Fen Bilimleri Enstitüsü*
Yazı ve Kurul İşleri Müdürlüğü	*2. Sağlık Bilimleri Enstitüsü*
Arşiv Müdürlüğü	*3. Sosyal Bilimler Enstitüsü*
Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulu Sekreterlikleri	**Yüksekokullar (5 adet)**
	1. Aydın Sağlık Yüksekokulu (Kapatılmıştır, fakat tüm öğrencileri mezun oluncaya kadar hizmet vermeye devam etmektedir.)
	2. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Kapatılmıştır, fakat tüm öğrencileri mezun oluncaya kadar hizmet vermeye devam etmektedir.)
	3. Söke Sağlık Yüksekokulu

www.balioglu.net

	(Kapatılmıştır, fakat tüm öğrencileri mezun oluncaya kadar hizmet vermeye devam etmektedir.)
	4. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu (Kapatılmıştır, fakat tüm öğrencileri mezun oluncaya kadar hizmet vermeye devam etmektedir.)
	5. Yabancı Diller Yüksekokulu
	Meslek Yüksekokulları (19 adet)
	1. Atça Meslek Yüksekokulu
	2. Aydın Meslek Yüksekokulu
	3. Aydın Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
	4. Bozdoğan Meslek Yüksekokulu
	5. Buharkent Meslek Yüksekokulu
	6. Çine Meslek Yüksekokulu
	7. Davutlar Meslek Yüksekokulu
	8. Didim Meslek Yüksekokulu
	9. Germencik Yamantürk Meslek Yüksekokulu
	10. Karacasu Memnune İnci Meslek Yüksekokulu
	11. Koçarlı Meslek Yüksekokulu
	12. Köşk Meslek Yüksekokulu
	13. Kuyucak Meslek Yüksekokulu
	14. Nazilli Meslek Yüksekokulu
	15. Nazilli Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
	16. Söke Meslek Yüksekokulu
	17. Söke Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
	18. Sultanhisar Meslek Yüksekokulu
	19. Yenipazar Meslek Yüksekokulu
	Araştırma ve Uygulama Merkezleri (36 adet)
	Rektörlüğe Bağlı Bölümler (4 adet)
	1. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü
	2. Enformatik Bölümü
	3. Güzel Sanatlar Bölümü
	4. Türk Dili Bölümü

www.balioglu.net

2020 yılsonu itibarıyla Üniversitenin akademik ve idari personel sayısı toplam 4.656'dır. Bu personelden 1.836'sı akademik personel, 1.125'i idari personel, 481'i sözleşmeli personel ve 1.214'ü de sürekli işçi kadrosunda bulunmaktadır.

Tablo 3 İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıflandırması	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler Sınıfı	541	293	**834**
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	381	306	**687**
Teknik Hizmetler Sınıfı	107	80	**187**
Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı	4	1	**5**
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	5	3	**8**
Din Hizmetleri Sınıfı	2	2	**4**
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	85	7	**92**
Toplam	**1.125**	**692**	**1.817**

Tablo 4 Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu	Boş	Toplam
Profesör	343	96	**439**
Doçent	220	107	**327**
Dr. Öğretim Üyesi	372	130	**502**
Öğretim Görevlisi	386	102	**488**
Araştırma Görevlisi	515	309	**824**
Toplam	**1.836**	**744**	**2.580**

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Aydın Adnan Menderes Üniversitesine 446.010.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 82.546.340 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 528.556.340 TL'ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu tutarın 498.267.632 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %94,3 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 5 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	315.406.000	326.942.997	323.448.190	98,93	64,91
02-SGK Devlet Primi Giderleri	51.972.000	53.375.347	52.952.664	99,21	10,63
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.204.000	40.808.369	39.709.836	97,31	7,97
05-Cari Transferler	14.516.000	17.300.850	16.824.470	97,25	3,38
06-Sermaye Giderleri	42.912.000	90.128.777	65.332.472	72,49	13,11
Toplam	**446.010.000**	**528.556.340**	**498.267.632**	94,27	**100**

Toplam ödenek ile harcama tutarları dikkate alındığında toplam ödeneğinin %94,27'si oranında harcama yapıldığı görülmüştür. Bu oran, Personel giderlerinde %98,93, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %99,21, mal ve hizmet alım giderlerinde %97,31, cari transfer giderlerinde %97,27, sermaye giderlerinde ise %72,49 oranında gerçekleşmiştir. Tüm gider kalemlerinde toplam ödeneğin altında harcama yapılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

www.balioglu.net

Tablo 6 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.751.000	16.432.248	152,84	3,22
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	422.463.000	453.416.331	107,33	88,76
05-Diğer Gelirler	12.796.000	40.963.604	320,13	8,02
TOPLAM	**446.010.000**	**510.812.184**	**114,53**	**100,00**

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin 2020 yılsonu gerçekleşmesi, tahminin üzerinde gerçekleşerek 16.432.248 TL'ye ulaşmış, başlangıç ödeneğine göre gerçekleşme oranı %152,8 olmuştur. 2020 yılında gerçekleşen toplam gelirlerin %3,2'si bu gelir kaleminden elde edilmiştir.

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin 2020 yılsonu gerçekleşmesi 453.416.331 TL olup, başlangıç ödeneğine göre gerçekleşme oranı yüzde 107,3'tür. 2020 yılında gerçekleşen toplam gelirlerin %88,7'si bu gelir kaleminden sağlanmıştır.

Diğer Gelirlerin 2020 yılsonu gerçekleşmesi, tahminin üzerinde gerçekleşerek

40.963.604 TL'ye ulaşmış, başlangıç ödeneğine göre gerçekleşme oranı %320,1 olmuştur. 2020 yılında gerçekleşen toplam gelirlerin %8,0'i bu gelir kaleminden elde edilmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	228.664.506	283.344.056	323.448.190	0,23	0,14
SGK Devlet Prim Giderleri	35.987.264	45.576.630	52.952.664	0,26	0,16
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	35.844.532	39.407.005	39.709.836	0,09	0,007
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	9.483.949	13.531.095	16.824.470	0,42	0,24
Sermaye Giderleri	78.555.196	43.398.842	65.332.472	-0,44	0,50
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Toplam	**388.535.448**	**425.257.629**	**498.267.632**	**0,09**	**0,17**

Tablo 8 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0	0	0	0	0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.310.054,93	20.263.011,54	17.748.095,24	-0,05	-0,12
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	379.749.521,78	403.559.500,00	453.416.331,44	0,06	0,12
Diğer Gelirler	20.830.494,92	22.714.613,93	40.986.932,34	0,09	0,80
Sermaye Gelirleri	0	0	0	0	0
Toplam	**421.890.071,63**	**446.537.125,47**	**512.151.359,02**	**0,06**	**0,15**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.413.238,87	1.440.376,28	962.341,8	0,02	-0,33
Net Toplam	**420.476.832,76**	**445.096.749,19**	**511.189.017,22**	**0,06**	**0,15**

Dönem net faaliyet geliri 525.393.095,48 TL, faaliyet gideri ise 464.020.898,01 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 61.372.197,47 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı

www.balioglu.net

anlaşılmıştır.

Tablo 9 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu/Olumsuz Faaliyet Sonucu
464.020.898,01	526.355.437,28	962.341,80	525.393.095,48	61.372.197,47

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Aydın Adnan Menderes Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 137.225.969,10 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Aydın Teknoloji Geliştirme Anonim Şirketi 24.06.2016 tarihinde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Kampüsü içerisinde kurularak aktif olarak çalışmaya başlamıştır. Bakanlar Kurulu Şirketin kuruluşu ile ilgili olarak; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 15/04/2016 tarihli 1621 sayılı yazısı üzerine 25.04.2016 tarihinde karar almış ve bu karar 25/04.2016 tarihli 2016/8800 Sayılı Kararname İle yayınlanmıştır.

Aydın Adnan Menderes Teknoloji Geliştirme Şirketi 24.06.2016 tarihinde Aydın Ticaret Sicilinde 18129 – Efeler olarak tescil etmiş ve Şirket ana sözleşmesi 30 Haziran 2016 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 4895 ilan numarası ile 177-178-179-180 nolu sayfalarında yayınlanmıştır.

Şirketin ismi Adnan Menderes Teknoloji Geliştirme A.Ş.'dir. Üniversite, sermayesi 2.000.000,00 TL olan Adnan Menderes Teknoloji Geliştirme A.Ş.'ye 2.000.000,00 TL sermaye ile %100 oranında ortaktır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

www.balioglu.net

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) olarak adlandırılan web tabanlı otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

www.balioglu.net

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67 inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak oluşturulmuştur. İdare, 2020 yılı için yürüteceği program, faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren

performans programını da hazırlanmıştır. Bu kapsamda İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmışve personel bu konuda bilgilendirilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği ancak tamamlanmadığı tarafımıza bildirilmiştir. Dolayısıya İdarenin riskleri belirlenmemiş ve bu riskleri önlemeye yönelik bir eylem planı oluşturılmadığı anlaşılmıştır. Ayrca, bilgi sisteminin sürekliliğini ve güvenirliğini sağlayacak kontroller de yazılı olarak belirlenmemiştir.

www.balioglu.net

2020 Yılı Aydın Adnan Menderes Üniversitesi İdare Faaliyet Raporu Şubat ayı sonunda tamamlanmış olup; Üniversite web sayfasında zamanında yayınlanmıştır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, ancak eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlenmediği görülmüştür. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, ancak planın revize edilmediği beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ancak İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmadığı anlaşılmıştır..

Üniversite bünyesinde 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 3'ü de doludur. Ancak 2020 yılı içerisinde iç denetim birimi tarafından genel bir denetim raporu veya iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik bir denetim raporu yazılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin, Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları diğer ödemelerden kaynaklanan SGK borçları olduğu anlaşılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilerine göre Üniversitenin 2020 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş 41.519.762,67 TL tutarında faturalı SGK borcu bulunmaktadır. Bu tutarın 32.506.977,18 TL'lik kısmının 2015-2019 yıllarına ait olduğu anlaşılmaktadır. Kamu İdaresinin SGK'ya borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülükleri olmasına rağmen bu bilgilerin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansımaması diğer bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 ve 468 Hesapları, bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup 2020 yılında Kamu İdaresinin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

Konuyla ilgili olarak TC Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 368 nolu Hesaba, Ek Karşılık Primleri yardımcı hesabının ihdas edildiğini bildirmiş olup, 2021 yılı itibariyle söz konusu tutarların Üniversite hesaplarında yer aldığı anlaşılmıştır. Ancak denetim dönemi olan 2020 yılı mali tablolarında bu tutarlar yer almamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 2: Maddi Duran Varlıkların Ömrünü Uzatan Tadilat İşlerine İlişkin Tutarların Maliyetlerine Eklenmek Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

Üniversitenin envanterinde kayıtlı binalar ve diğer maddi duran varlıklara ömrünü uzatıcı tadilat işleri ile değerlerini artırıcı yapım işleri bedelinin duran varlıkların maliyetlerine eklenmesi gerekirken 630-Giderler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 170/b-1 maddelerine göre; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi ve amortisman hesaplamasında dikkate alınması gerekmektedir. 47 Sıra Nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği hükümlerine göre duran varlıklara yapılan 34.000 TL'yi aşan harcamalar değer artırıcı kabul edilmekte, değer arttırıcı işlemlerin duran varlığın maliyet bedeline eklenmesi ve yıl sonunda toplam tutar üzerinden aynı şekilde amortisman ayrılması öngörülmektedir.

Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından açık ihale veya doğrudan temin yöntemi ile Üniversitenin var olan taşınmazlarına yapılan tadilat, onarım vb. işlerine ait maddi duran varlıkların değerini ve kullanım ömrünü artırıcı; çatı yalıtımları yapılması, elektrik sitemleri ve

soğutma sistemlerinin yenilenmesi ve onarılması, eski kütüphane binasının dönüştürülmesi gibi birçok yapım işi olduğu anlaşılmıştır. Örneğin 2020 yılında eski kütüphane binasının onarım ve tadilatı için 2.400.882,54 TL harcama yapılmış ayrıca çeşitli binalarda bakım, tadilat ve onarım işlerine 4.285.813,10 TL harcama yapıldığı tespit edilmiştir. Ancak bu harcamaların tamamının 630-Giderler hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan mevzuat gereği bu harcamalardan maddi duran varlığın değerini artırıcı, ömrünü uzatıcı ya da verimini artıran limit üzerindeki her türlü harcamanın ilgili varlık hesaplarına borç olarak kaydedilmesinin uygun olacağı düşünülmekte olup 2021 yılında Kamu İdaresinin bulgu konusu hususun düzelitlmesine yönelik işlemlere başladığı anlaşılmıştr.

BULGU 3: Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabında izlenen Avrupa Birliği hibeleri için ay sonu döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliğin "*Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi*'' başlıklı 8'inci maddesinin (d) bendinde; "A*y sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir*." denilmektedir.

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabının yılsonu itibariyle bakiyesi 405.554,88 Euro ve 35.261,21 ABD Doları'dır. Söz konusu tutarlar sırasıyla Euro ve ABD Doları dönem resmi döviz satış kuru olan 9,1329 TL ve 7,4327 ile güncellendiğinde 3.965.978,16 TL olarak kurum mizanında yer alması gerekmektedir. Yapılan incelemede ise 104 hesabının yılsonu bakiyesinin 3.049.502,14 TL olduğu görülmüştür. Dolayısıyla 916.476,02 TL tutarında eksik kayıt yapılmıştır. Kamu İdaresi konu hakkında 2021 yılı itibariyle ay sonlarında döviz değerleme işleminin yapılmaya başlandığını, 2020 yılı sonu itibariyle oluşan farkın ise proje hesabından bütçeye kayıt yapılırken sistemde kayıtlı kur üzerinden aktarım yapılmasından kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Yukarıdaki mevzuat hükmü ve açıklamalar gereğince, 104 Proje Özel Hesabındaki dövizler için değerleme işlemi yapılmaması sonucunda söz konusu hesabın güncel bakiyesi ile

www.balioglu.net

ortaya çıkan farka göre 600 Gelirler Hesabı ya da 630 Giderler Hesabı itibariyle 2020 yılı mali tablolarında hataya neden olunduğu düşünülmektedir.

BULGU 4: Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversite mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen toplam 124.414,46 m2'lik taşınmazın mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile yardımcı hesap kodları ihdas edilmiş olup, anılan Tebliğ ekinde; "250.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar: Arazi ve arsalar hesabında kayıtlı kamu idaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler bu yardımcı hesabın detaylarında izlenir." denilmektedir. Yukarıda anılan mevzuat hükmü gereğince, kamu idaresi mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına kayıt edilerek, takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversite mülkiyetindeki toplam 153.582,43 m2'lik taşınmazın 85.000 m2'sinin Kredi Yurtlar Kurumuna, 32.610,43 m2'sinin Teknoloji Geliştirme Bölgesine ve 10.972,00 m2'sinin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına tahsis edildiği, ancak tahsis edilen taşınmazın 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına kaydedilmediği, bu hesabın çalıştırılmadığı görülmüştür. Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunması için Üniversite tarafından söz konusu kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların 250.02 no.lu hesaba kaydedilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda Kamu İdaresi gerekli yazışmaları yapmış ve 2021 yılında muhasebe kayıtlarının yapılacağını bildirmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınır İşlemlerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Taşınır işlemlerine ilişkin olarak kayıtlar, harcama birimleri ve bazı ambarlarda yapılan incelemeler sonucunda Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden,

www.balioglu.net

kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Taşınır Mal Yönetmeliği'nde belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde de taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde izah edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere harcama yetkilileri, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri taşınır işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesinde ortak sorumludurlar. Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi gerektiği, Yönetmeliğin 30'uncu maddesinde kullanılan tüketim malzemesi çıkışlarının en geç üç ay içinde yapılması gerektiği, 32'nci maddesinde ise kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayım kurulu tarafından sayımın yapılması gerektiği açıkça izah edilmiştir.

Taşınır işlemlerine ait kayıtlarda yapılan incelemelerde;

· Taşınır sisteminde ambarda gözüken malzemelerinin fiilen ambarda olmadığı,

· Birçok taşınırların "markasız" olarak kaydedildiği ve model, seri no gibi ayrıntılı bilgilerinin sistemde yer almadığı

· Kişilerin kullanımına verilen bazı demirbaşların zimmet işlemlerinin yapılmadığı,

· Dayanıklı taşınırların numaralandırma işleminin tamamlanmadığı,

· Taşınır kayıt yetkilisi değişikliğinde sayım yapılmadan devir yapıldığı yılsonu sayımlarının fiili olarak değil kaydi değerler üzerinden yapıldığı, görülmüştür.

Örneğin; 13.11.2020 tarihinde alınan verilere göre Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü üzerinde 1.210.848,75 TL değerinde 237 adet malzeme bulunduğu ancak söz konusu malzemelerin tamamının ambarda göründüğü ancak BAP biriminin fiziki ambarında olmadığı ve projelerde kullanıldığı görülmektedir. Ziraat Fakültesi üzerinde görünen 2.958 adet taşınırın 2.898 adedinin ambarda göründüğü ve bilgisayar, monitör, laboratuvar cihazları gibi bir çok malzemenin herhangi kişi zimmeti yapılmadığı ayrıca yüksek değerde bir çok malzemenin marka/model bilgilerinin sisteme girilmediği anlaşılmaktadır Atça Meslek Yüksekokulu üzerinde görülen 1.118 adet malzemenin tamamı ambarda görülmekte olup, kişi kullanımındaki demirbaşların zimmet işlemlerinin tamamlanmadığı anlaşılmaktadır. Yapı İşleri Daire Başkanlığında bulunan toplam 970 demirbaşın 963 adedi; bir çoğu ortak kullanım alanında yada kişi kullanımında olmasına rağmen ambarda göründüğü anlaşılmıştır. Rektörlük Özel Kalem biriminde yapılan inceleme ise fiziki bir ambarı olmamasına rağmen 1.386 adet malzemenin ambarda görüldüğü, bu malzemelerin aslında çalışanlar tarafından kullanıldığı ya

www.balioglu.net

da bağlı birimlere gönderildiği tespit edilmiştir. Buna benzer birçok örnek bulunmakta olup fiili durumun kayıtlara yansıtılması, gerçekte malzemeyi kullanan kişilere zimmet ile teslim yapılması ve kişilerin kullanımında olmayan taşınırlarda sorumluluklarının da olmayacağından hareketle belgelerin yeniden düzenlenmesi için çalışma yapılması gerekmektedir.

Kayıtlarda birçok birim ambarında bilgisayar, ekran, koltuk mobilya vs malzeme görünmektedir. Üniversite birimlerinde yer alan ve çeşitli nedenler ile kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan taşınırlar, hangi birimde ise o biriminde saklanmakta ancak sistemde zimmetlerin yapılmamasından dolayı diğer birimler bu malzemelerin ihtiyaç fazlası olup olmadığını bilmemekte dolayısıyla aslında üniversite genelinde boşta bulunan bir malzeme olmasına rağmen diğer birimlerin ihtiyacı doğrultusunda alım yapılabilmekte olup söz konusu durum kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılmasını engellemektedir. Ayrıca fiili durumun kayıtlara yansıtılması, gerçekte malzemeyi kullanan kişilere zimmet ile teslim yapılması ve kişilerin kullanımında olmayan taşınırlarda sorumluluklarının da olmayacağından hareketle belgelerin yeniden düzenlenmesi için çalışma yapılması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Kurumda ilgili taşınır mevzuat hükümlerinin tam olarak uygulanmaması taşınırların takibi ve muhafazasını engellemekte olup bulgu konusu eksikliklerin giderilerek taşınır sisteminin daha etkin hale getirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda Kamu İdaresi 2021 yılında tüm haracama birimleriyle gerekli yazışmaları yaptığı ve bulgu konusu hususların düzeltilmesine yönelik çalışmaları başlattığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ..... 21**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 24**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU..... 24**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI..... 24**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 25**
6. **DENETİM BULGULARI 25**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 Döner Sermaye İşletmesinde Görevli Personel Sayısı 22

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Geçmiş Yıllar Kârları Hesabının Hatalı Kullanımı

2. Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 31.08.1999 tarih ve 23802 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Adnan Menderes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanı" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporları düzenlemek,

b) Danışmanlık, uygulama, plan, deney raporları, fizibilite etüdü, model deneyleri, bilgi işlem, iş değerlendirmesi, ölçme, ölçü ayarı hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar hazırlamak,

c) Laboratuvar, atölye, arazi ve benzeri hizmet birimlerinde yapılacak tetkik, analiz, deney, bakım, tamir, basım, yayın, cilt ve üretimle ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak,

d) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

e) Atıl kapasiteyi kullanarak eğitim organizasyonu, eğitici, öğretici, tanıtıcı, kurs, konferans, seminer, sempozyum gibi iş ve hizmetler yapmak,

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanı ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmetler ile canlı materyal, tarımsal ürün, diğer mallar üretmek ve elde edilen ürünleri önceden Rektör'ün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

g) Hastanelerde klinik, poliklinik, laboratuvar ve ameliyathanelerde her çeşit muayene, tahlil, tetkik, tedavi ve bakım ile ilgili faaliyetlerde bulunmak,

h) Açılmış bulunan her türlü insan ve hayvan sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız, sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde. 1 işletme müdür vekili, 5 idari memur hizmet vermekte olup; 6 idari memurun

www.balioglu.net

kadroları, özel bütçededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı ve 7 memur bulunmaktadır.

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi birimleri Araştırma ve Uygulama Hastanesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Hayvan Hastanesi, Veteriner Fakültesi, İktisat Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İletişim Fakültesi, Sürekli Eğitim Merkezi, Türkçe Öğrenim Merkezi, Uzaktan Eğitim Merkezi, Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp, Davutlar Meslek Yüksek Okulu, Çine Meslek Yüksek Okulu, Koçarlı Meslek Yüksek Okulu, Sultanhisar Yüksek Okulu ve Yabancı Diller Yüksek Okulu döner sermaye işletme birimlerinden oluşmaktadır. Döner sermayede görev yapan personel sayısı şu şekildedir:

Tablo 1 Döner Sermaye İşletmesinde Görevli Personel Sayısı

Akademik Personel	**2019**	**2020**
Profesör	107	112
Doçent	47	63
Doktor Öğretim Üyesi	78	77
Araştırma Görevlisi	365	397
Toplam	**597**	**649**
Idari Personel		
Genel İdare Hizmetleri	61	56
Sağlık Hizmetleri	602	627
Teknik Hizmetleri	15	15
Din Hizmetleri	2	2
Yardımcı Hizmetler	9	7
Toplam	**689**	**707**
Işçi		
Sözleşmeli (4B ve Diğerleri)	111	107
Sürekli İşçi	858	797
Toplam	**969**	**904**

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; kamu idaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 355.781.066,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 339.109.249,19 TL, bütçe geliri ise 416.820.471,06 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin ödenmiş sermaye toplamı 50,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 135.655.976,00 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 451.419.265,77 TL, gider toplamı 314.193.296,67 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 137.225.969,10 TL net kar ile tamamlamıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Geçmiş Yıllar Kârları Hesabının Hatalı Kullanımı

Üniversite Döner Sermayesi İşletmesi 2020 Yılı Bilançosunun öz kaynaklara ilişkin kayıtlarında 580-Geçmiş yıllar zararları hesabının, 570-Geçmiş yıllar kârları hesabından mahsup edilmeksizin yıllar bazında yer aldığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 580 Geçmiş yıllar zararları hesabı bölümünün "Hesabın İşleyişi" başlıklı 380' inci maddesinin son bendinde; "*1) İzleyen hesap dönemlerinde net kârdan mahsup edilen geçmiş yıllar zararları bu hesaba alacak, 570 Geçmiş Yıllar Kârları Hesabına borç kaydedilir.*" denilmektedir. Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre döner sermayeli işletmelerde ilgili yıllara ilişkin geçmiş yıllar zararları

yıllar itibariyle kârlardan mahsup edilerek Geçmiş Yıllar kârları Hesabı borç ve Geçmiş Yıllar Zararları Hesabı alacak olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Hal böyleyken İşletmenin bilançosunda 580-Geçmiş Yıllar Zararları hesabında 203.898.626,82 TL ve 570- Geçmiş Yıllar kârları hesabında 4.063.071,86 TL 'nın yer aldığı anlaşılmıştır. Bu tutarlar Döner Sermaye İşletmesinin farklı birimlerinin faaliyetlerinden oluşsa dahi, Döner Sermaye İşletmesi mali tablolarını konsolide olarak yayınlamaktadır ve tek bir tüzel kişiliğe haizdir. Dolayısıyla birim bazında oluşan kar yada zararlar İşletmenin kar veya zararı olup yukarıda yer alan mevzuat gereği bunların birbirlerinden mahsup edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında maddi duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmadığı ve 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelir tablosu ilkeleri" başlıklı 35'inci maddesinde; *"... (c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılır.*" Aynı Yönetmeliğin "Amortisman ve tükenme payı uygulaması" başlıklı 49'uncu maddesinde; *"(...)Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.*" , Yine aynı Yönetmeliğin 257 Birikmiş amortismanlar hesabına (-) ilişkin düzenlemeler getiren "Hesabın niteliği" başlıklı 214'üncü maddesinde; "*Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesinin izlenmesi için kullanılır*" denilmektedir. İşletmenin 2020 yılı Bilançosu incelendiğinde 5.846.659,66 TL tutarında maddi duran varlık olduğu ancak herhangi bir amortisman kaydının yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 25 hesap grubunda kayıtlı maddi duran varlıklar için Hazine ve Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılması ve bunun 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda Kamu idaresinin genel yönetim faaliyetlerinde kullanılan demirbaşların ayrımının yapılarak Özel Bütçeye devrinin

www.balioglu.net

yapılabilmesi ve İşletmenin kullandığı demirbaşların belirlenerek amortisman kayırlarının yapılmasına yönelik işlemlere başlamış olduğu bildirilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesaplarında yer alan tutarın mali yıl sonunda amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Hüküm Bulunmayan Haller" başlıklı 599 uncu maddesinde; "Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır." denilmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar bölümünün "Hesabın İşleyişi" başlıklı 170 inci maddesinin (d) Maddi duran varlıkların amortisman işlemleri kısmının üçüncü fıkrasında; "*Bu Yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin esas ve usuller, uygulanacak amortisman ve tükenme payı süresi, yöntemi ve oranları ile duran varlık çeşitlerine göre tutulacak defterler Bakanlıkça belirlenir.*" denilmektedir. Amortisman ve tükenme paylarına ilişkin 47 nolu Genel Tebliği'nin "Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları" başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci bendinde; "*Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli*

www.balioglu.net

bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre diğer maddi olmayan duran varlıkların tutarına bakılmaksızın mali yıl sonunda % 100 amortisman dahilinde giderleştirilmesi gerekmektedir. Hal böyleyken Üniversite Döner Sermaye İşletmesi'nin 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar hesabında yer alan 17.830,00 TL tutarındaki varlığın giderleştirilmediği tespit edilmiştir. 2021 yılında ise Kamu İdaresi tarafından % 100 amortisman dahilinde giderleştirilmiştir. Ancak söz konusu işlem 2021 yılında yapıldığından, 2020 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMELERİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ..... 30**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 31**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU..... 32**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI..... 32**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 33**
6. **DENETİM BULGULARI 33**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Duran Varlıkların İlgili Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi

2. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Denetim Komisyonu Tarafından Denetim Raporlarının Hazırlanmaması

2. İktisadi İşletme Tarafından Yürütülen Hizmetlerden Doğan Alacaklar İçin Gecikme Zammı Tahsil Edilmemesi

3. Sosyal Tesislere Ait Taşınır İşlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

4. Zarar Eden Sosyal Tesisler İşletmesinin Mali Sürdürülebilirliğinin Bulunmaması ve Bu Konuda Çalışma Yapılmaması

5. Yıl İçinde Elde Edilen Gelirlerden Bakım Onarım Payının Ayrılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü 2011 yılında kurulmuş olup, 2018 yılında bağlı olduğu Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığından Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile tamamen ayrılarak Genel Sekreterliğe bağlanmıştır.

İşletme muhasebe kayıt ve işlemlerinde; saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usulleri uygulamaktadır.

www.balioglu.net

Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü; hizmet bedeli olarak alınan yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmektedir.

Üniversite Yönetim Kurulu'nun 24.06.2015 gün, 2015/13 sayılı toplantısında XVII kararla onaylanan Yönerge, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Senatosunun 26.09.2018 tarih 2018-09 Karar III ile düzenlenerek Sosyal Tesis İşletmesi Yönergesi olarak yürürlüğe konulmuştur.

Sosyal Tesis İşletmesi misafirhane, spor ve eğitim birimleri, yemekhane ve yurt birimlerinden oluşmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Üst Yöneticisinin yönetim ve tasarrufu çerçevesinde faaliyet gösteren ve Genel Sekreter ve İşletme Müdürüne bağlı olan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünde, işçi statüsü ile istihdam edilen ve giderleri sosyal tesis bütçesinden karşılanan toplam 136 kişi çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılayan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünün, 2020 yılı gelir tahmini 13.000.000,00 TL, gider tahmini ise 11.500.000,00 TL iken; konsolide edilmiş gerçekleşmenin 8.763.729,17 TL gidere karşılık 6.880.924,90 TL gelir olduğu ve dönemin 1.882.804,27 TL zararla kapatıldığı, anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yayımlanan Tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller'in muhasebe işlemlerinin raporlanmasına ve hesapların konsolidasyonuna ilişkin hükümlerine tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

www.balioglu.net

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi İktisadi İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Ekonomik Ömrünü Tamamlamış Duran Varlıkların İlgili Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi

Kurumun duran varlıklar hesaplarının incelenmesi neticesinde Diğer Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 214 üncü maddesine göre; Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır. Benzer hüküm Tek Düzen Hesap Planı açıklamalarında da yer almaktadır. Konuyla alakalı olarak Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28 inci maddesinde; "*Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılması gerektiği ilgililer veya özel mevzuatı çerçevesinde oluşturulan komisyon tarafından bildirilen taşınırlar, biri işin uzmanı olmak kaydıyla harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyonca yapılan değerlendirme sonucunda hurdaya ayrılması uygun görülmeyen taşınırlar hakkındaki gerekçeli karar harcama yetkilisine bildirilir. Komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilenler için ise Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenir. ... Hurdaya ayrılan veya imha edilen taşınırlar Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek*

kayıtlardan çıkarılır. Fişin ekine Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının bir nüshası bağlanır. ..." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükümler uyarınca ekonomik ömrünü tamamlamış duran varlıkların 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına kaydedilmesi ve daha sonra bu varlıkların ilgili komisyon kararına göre imha edilerek veyahut satılarak kayıtlardan çıkarılması ve yıl sonunda amortisman işleminin yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının hiç kullanılmadığı görülmüştür. Ayrıca Kamu İdaresi tarafından 255 nolu Demirbaşlar Hesabında kayıtlı olan demirbaşlardan, amortismanları biterek kayıtlardan düşürülenler tekrar incelenerek 20 Mayıs 2021 tarihinde Yevmiye kayıtlarına iz değerleri ile alındığı bildirilmiş olup, 2020 mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinde çalışmakta olan işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı tespit edilmiştir.

İhtiyatlık ilkesine uygun olarak, muhtemel risklere ve olaylara karşı karşılık ayrılması gerekmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının çalıştırılmaması mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır. Tek Düzen Hesap Planında, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatları karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabında izleneceği ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının ise 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında izleneceği belirtilmiştir. Dolayısıyla İşletme bünyesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılması gerektiği düşünülmektedir. İşletmeden alınan bilgilere göre Ocak 2021 maaşları esas alınarak yapılan hesaplamada 137 işçi için 2020 yılı sonu itibariyle ayrılması gereken toplam kıdem tazminatı karşılığı 1.203.450,04 TL'dir. Ancak İşletmenin muhasebe kayıtları incelendiğinde bu hesapların çalışmadığı ve herhangi bir kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı görülmüştür.

İşletmenin yükümlülüklerinin mali tablolarında doğru olarak yansıtılabilmesi için; birden fazla faaliyet dönemi ile ilişkili olan kıdem tazminatının her faaliyet döneminde ayrı ayrı hesaplanarak giderleştirilmesi ve karşılık ayrılması gerekmektedir. Bu kapsamda Kamu İdaresi Pandemi bittikten sonra ücretsiz izinli olan personelin işe başlamasını müteakip gerekli hesaplamaların yapılarak muhasebe kayıtlarının gerçekleştirileceğini bildirmiştir.

www.balioglu.net

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Denetim Komisyonu Tarafından Denetim Raporlarının Hazırlanmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinin 2020 yılında idari ve mali yönden herhangi bir denetime tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

Üniversite Sağlık Kültürel Sanat ve Spor Tesisleri İşletme Yönergesi'nin "Denetleme Kurulu" başlıklı 11'üncü maddesinde; "*(1) Rektör tarafından üniversite personeli arasından iki yıl süre görevlendirilen biri başkan olmak üzere toplam 3 kişiden oluşur. (2) Denetleme Kurulu İktisadi İşletmesi bünyesindeki birimleri mali yıl sona erdikten sonra mali yönden denetler. Denetim sonucunda hazırlanacak rapor en geç şubat ayının sonuna kadar hazırlanır ve dayanak ve belgeleri de eklenmek suretiyle yönetim kuruluna sunulur. (3) Tüm denetim raporları ve dayanakları Sosyal Tesisler İktisadi İşletme Müdürlüğünce 5 yıl süre ile muhafaza edilir.*" denilmek suretiyle Denetleme Kurulu tarafından yılda bir defa işletmenin denetiminin yapılacağı ve denetim raporunun Üst Yöneticiye ve Yönetim Kuruluna sunulacağı belirtilmiştir. 2020-1 sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğin "Ortak hususlar" başlıklı 7'nci maddesinin 23'üncü fıkrasında; "*Kurum amirleri bizzat ya da denetim elemanları marifetiyle sosyal tesislerin işlemlerini, defter ve belgelerini zaman zaman ve her halükarda yıl sonlarında denetler. Düzenlenecek denetim raporları kurumlarda muhafaza edilir.*" denilmektedir.

Ancak İşletmede, 2019 yılında olduğu gibi 2020 yılında da Denetim Kurulu tarafından herhangi bir denetim yapılmadığı tespit edilmiştir. 22.03.2021 tarihinde 2019 yılı işlemleri denetlenmiş ve ilgili rapor tarafımıza sunulmuş olup 2020 yılı hesabı için Denetim Kurulunca bir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda 2020 hesap ve işlemleri için Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinin denetlenmesinin sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: İktisadi İşletme Tarafından Yürütülen Hizmetlerden Doğan Alacaklar İçin Gecikme Zammı Tahsil Edilmemesi

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesi tarafından yürütülen hizmetlerden doğan alacaklardan (hizmet bedeli) zamanında ödenmeyenler için gecikme zammı tahakkukunun yapılmadığı ve tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Gecikmeli olarak tahsil edilen hizmet bedelleri için vadenin bitim tarihinden itibaren 21.07.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme zammı uygulanması gerekmektedir. 6183 sayılı Kanunun "Gecikme Zammı, Nispet ve Hesabı" başlıklı 51 inci maddesinde aynen; "*Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 4 oranında gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir. Gecikme zammı bir milyon liradan az olamaz. (...) Bakanlar Kurulu, gecikme zammı oranlarını aylar itibarıyla topluca veya her ay için ayrı ayrı, yüzde onuna kadar indirmeye, gecikme zammı oranı ile gecikme zammı asgari tutarını iki katına kadar artırmaya, ayrıca gecikme zammı oranını aylar itibarıyla farklı olarak belirlemeye ve gecikme zammını bileşik faiz usulüyle aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık olarak hesaplatmaya yetkilidir.*" hükmü bulunmaktadır. 30 Aralık 2019 tarihli ve 30994 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan gecikme zammı oranı her ay İçin ayrı ayrı uygulanmak üzere %1,6 olarak belirlenmiştir. Buna göre, vadesinde ödenmeyen hizmet bedelleri için, vadenin bitim tarihinden itibaren aylık %1,60, günlük ise (1,60 : 30 =) %0,053 oranında gecikme zammı tahsil edilmesi gerekirken, buna ilişkin tahakkuk ve tahsilin yapılmadığı görülmüştür.

Zamanında tahsil edilemeyen hizmet bedelleri için gecikme zamlarının tahsil edilmemesi sosyal tesis gelirlerinin gecikme zammı kadar daha az gerçekleşmesine yol açmakta olup, gelir kaybına sebebiyet verdiği düşünülmektedir. Bu kapsamda, Kamu İdaresi yasal fazi oranı uygulanması için gerekli çalışmanın yapılmış olduğunu ve tahakkuk eden faizlerin 20.05.2021 tarihi itibari ile kayıtlara alındığı bildirmiştir.

BULGU 3: Sosyal Tesislere Ait Taşınır İşlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesine ait taşınırların giriş/çıkış işlemleri ile hurdaya ayırma ve yıl sonunda düzenlenerek Sayıştay'a gönderilmesi gereken Taşınır Kesin Hesabının

www.balioglu.net

düzenlenmesi/gönderilmesi işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun hareket edilmediği görülmüştür.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usullerin "Taşınır işlemleri" başlıklı 57'nci maddesinde aynen: "*Madde 57 — Sosyal tesislerin edinmiş oldukları taşınırlar hakkında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 ve 45 inci maddelerine göre taşınırlara ilişkin olarak düzenlenen yönetmelik hükümleri uygulanır.*" hükmü yer almıştır. Bu düzenleme uyarınca İşletmenin tüm taşınır işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerini uygulamakla yükümlü olduğu açıktır. Ancak İşletmenin; taşınırları ile ilgili olarak yaptığı hemen hiçbir işlemde söz konusu Yönetmelik hükümlerine uyulmadığı görülmüş ve bu işlemler aşağıda belirtilmiştir.

İşletmenin taşınır işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uymaması stok yönetimini zorlaştırmakta hatta imkansız hale getirmekte olup bu durumun İşletmenin sürdürülebilirliği konusunda ciddi bir risk oluşturduğu değerlendirilmiştir. Kamu İdaresi de konuyla ilgili çalışmaların başlatıldığını bildirmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Zarar Eden Sosyal Tesisler İşletmesinin Mali Sürdürülebilirliğinin Bulunmaması ve Bu Konuda Çalışma Yapılmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinin, uzun bir süredir zarar etmesine rağmen mali sürdürülebilirliği ile ilgili bir çalışmanın yapılmadığı ve etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde işletilmesine yönelik önlemleri içeren bir eylem planının hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

İdarelere ait sosyal tesislerin, etkili, ekonomik ve verimli işletilmesine ve güçlü bir idari ve mali yapıya kavuşturulmasına yönelik tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla 2017-6 sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ yayımlanmıştır. Bu Tebliğ'in "Mali sürdürülebilirlik" başlıklı 7'nci maddesinde; *"(1) Mali açıdan sürdürülebilir olmadığı tespit edilen sosyal tesislerin mali tabloları her yılın Şubat ayı sonuna kadar idarelerce incelenir ve Mart ayı sonuna kadar mali sürdürülemezliğin nedenlerini ve alınacak önlemleri içeren rapor üst yöneticiye sunulur. (2) İdareler, mali sürdürülebilirliği olmayan sosyal tesislere ilişkin olarak 5 inci maddede yer alan tedbirlere ilaveten, sosyal tesislerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde işletilebilmesi için gerekli her türlü tedbirleri alırlar.*" Hükümlerine yer verilmektedir. Bu hükümlere göre; sosyal tesislerin mali sürdürülebilirliğinin sağlanması, bu bağlamda kârlılığın temini veya zararın önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, tesislerin devamlılığı açısından son derece önemlidir. İktisadi

İşletmenin mali yapısının bozulmasının çeşitli nedenlerden kaynaklandığı anlaşılmış olup aşağıda ayrıntıları anlatılmıştır.

A- Üniversitede çalışan bazı personellerin maaşının Üniversite Sosyal Tesis İşletmesinden ödenmesi

Yapılan incelemede İktisadi İşletme tarafından istihdam edilen, sayıları aylar itibariyle değişmekle birlikte ortalama 11 adet personelin üniversitede rektörlük bünyesinde iktisadi işletmeyle ilgisi olmayan işlerde çalıştığı tespit edilmiştir. Söz konusu personelin 2020 yılında iktisadi işletmeye maliyeti 518.860,69 TL olup personel sayısına göre yıllar itibariyle değişiklik göstermektedir. Dolayısıyla bu durum iktisadi işletmenin giderlerini artırmakta ve mevzuata aykırı olarak Üniversite de işçi çalıştırılmasına neden olmaktadır.

2017-6 sayılı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ'in "Tesislerin işletilmesi" başlıklı 5'inci maddesinde; *"f) Sosyal tesislerde istihdam edilen personelin hizmetin gerektirdiği niteliklere sahip olmasına dikkat edilir. g) Sosyal tesislerde istihdam edilen personelin yetki ve sorumluluklarının belirlenmesine yönelik olarak görev tanımları net olarak belirlenir ve yazılı bir doküman haline getirilerek tesis personeline duyurulur…."* Hükümlerine yer verilmektedir. Dolayısıyla yöneticilerin sekreterliği gibi İşletmenin faaliyetleri ile ilgili olmayan işlerde personel çalıştırılması uygun olmayıp, İşletmenin istihdam ettiği personelin işin gerektirdiği niteliklere sahip ve asgari seviyede tutulmalıdır. Ayrıca yetki ve sorumluluklarının net olarak belirlenip personele duyurulması gerekmektedir.

B- İşletme tarafından bankadan çek bastırılması ve piyasaya çek verilerek borçlanılması

Yapılan incelemede İşletmenin borçlarına karşılık olarak 1.041.234,45 TL tutarında çeşitli firmalara çek verildiği, ilgili çeklerin bir kısmının vadesinin 2021 yılı olduğu görülmüştür.

Ayrıca harcama yetkilisi tarafından işletme müdürüne verilen 25.000TL harcama sınırı olmasına rağmen bu sınırı aşmak için aynı firmalara aynı gün tutarları 25.000 TL altında kalacak şekilde çek düzenlendiği tespit edilmiştir. Bu işlemler sonucunda İktisadi İşletme ciddi miktarda borç yükü altına sokulmuştur. 2020 Bilançosuna bakıldığında Satıcılar hesabının 2.062.946,21 TL olduğu ve Borç Senetleri hesabının ise 1.041.234,45 TL olduğu görülmektedir.

C- Pandemi Nedeniyle Bazı Kantin ve Kafeteryaların Kapanması

www.balioglu.net

İşletmenin işlettiği 29 birimden 20 tanesi pandemi döneminde kapalı kalmış ve işletmenin bu gelirlerinden mahrum kalmıştır. Ayrıca 3 birim 2020 Haziran ayında faaliyete geçmiş, ancak 6 birim hiç kapanmadan faaliyetlerine devam etmiştir.

Bu dönemde kapalı olan yerler için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından alınan karar ile kira alacakları için tahakkuk yapılmaması ve elektrik su gibi alacaklarının ötelenmesi sağlanmıştır. Bu dönemde İşletme bünyesinde çalışan bir kısım personelin kısa çalışma ödeneğinden faydalandırıldığı bir kısmının ise ücretsiz izne gönderildiği anlaşılmıştır.

	2019 (TL)	**2020 (TL)**
Net Satışlar	14.369.615,42	6.872.743,35
Satışların Maliyeti (-)	-5.917.629,49	-4.116.644,84

Yukarıdaki tabloya bakıldığında 2020 yılında İşletmenin net satışlarının yarıdan fazla düştüğü görülmekte ancak satışların maliyetinin aynı oranda düşmediği görülmektedir.

www.balioglu.net

D- Geçmiş Yıllardan Gelen Çeşitli Borçlarının Bulunması

Geçmişte atanan yöneticilerden kaynaklı olarak İşletme de çeşitli usulsüzlükler yapıldığı ve bunun sonucu olarak İşletme mali yapısının bozulduğu görülmüştür. Hali hazırda 2016-2018 yılları arası İşletmede sahte fatura kullanıldığı ve buna ilişkin vergi inceleme raporu yazıldığı, İşletmenin geçmişe dönük vergi, vergi ziyai ve gecikme cezası ödediği ve sorumluların mahkemeye verilerek konunun dava sürecinde olduğu görülmüştür. Ayrıca İşletme kamuya olan borçlarını ödeyemediği için yapılandırmaya gitmiş ve 2020 yılı sonu itibariyle 1.686.383,14 TL sosyal güvenlik primi ve 570.054,27 TL vergi borcu olmak üzere toplam kamuya ait vadesi geçmiş ve taksitlendirilmiş 2.256.437,41 TL borcu bulunmaktadır.

Ayrıca yine geçmiş yıllardan kalan kasa noksanları ile kredi kartı alacakları için sorumlulara rücu işlemlerinin başlatıldığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda İşletmeye atanacak yöneticilerin yönetici tecrübesinin olmasının ve İşletmenin düzenli olarak Üniversite SKS daire başkanlığı tarafından düzenli olarak denetim ve kontrole tabi tutulması büyük önem arz etmektedir.

E- İşletmenin Borç Ödeme Gücünü Yitirmesi

Sosyal Tesisler İşletmesinin son yıllardaki borçları ile borçların ödenmesinde kullanılacak olan hazır değer ve ticari alacak hesaplarının durumları aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir. Söz konusu tablodan anlaşılacağı üzere, İşletmenin zarar hesabında sürekli

bir artış olurken, hazır değerler ve ticari alacaklar hesaplarında azalış olmuştur. Bu haliyle İdarenin, İşletme için yukarıda belirtilen Tebliğ hükümlerinin gereklerini yerine getirmediği düşünülmektedir.

	2019 (TL)	**2020 (TL)**
Kısa Vadeli Borçlar	3.500.943,07	4.212.619,14
Uzun Vadeli Borçlar	435.380,73	2.255.562,10
Toplam Borç	3.936.323,80	6.468.181,24
Hazır Değerler	410.738,61	251.281,50
Ticari Alacaklar	218.974,01	216.102,71
Stoklar	484.291,88	200.933,28

Yukarıdaki tabloya bakıldığında; hazır değerler, ticari alacaklar ve stoklar toplamının kısa vadeli borçları ödeyebilme gücü bulunmadığı görülmektedir. İşletmenin herhangi bir taşınmazı da bulunmamakta olup uzun vadeli borçları ödeme gücüde bulunmamaktadır. Dolayısıyla mali sürdürülebilirliğini tamamen yitirdiği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; İşletmenin, mali sürdürülebilirliği ile ilgili bir çalışmanın yapılması ve etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde işletilmesine yönelik önlemleri içeren bir eylem planının hazırlanarak uygulamaya koyulmasının gerektiği düşünülmektedir. Kamu İdaresi de bu anlamda bir planlamanın yapıldığını ve Pandemi sonrasında İşletmenin daha iyi duruma geleceğini bildirmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Yıl İçinde Elde Edilen Gelirlerden Bakım Onarım Payının Ayrılmaması

Üniversite Sosyal Tesis İşletmesi tarafından elde edilen gelirlerden Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümleri doğrultusunda bakım onarım için herhangi bir payın ayrılmadığı görülmüştür.

07.07.2017 tarih ve 29955 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2017-6 sayılı 'Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ' ile merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri, kamu bankaları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslar düzenlenmiştir. Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in 'Tesislerin İşletilmesi' başlıklı 5'nci maddesinde; " *d)*

Sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarlar ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanır. Bu hesaptan yapılacak harcamalarda, hizmetin sunumu açısından ihtiyaç duyulan döşeme ve demirbaş alımlarında Başbakanlık ve/veya Bakanlıkça çıkarılmış veya çıkarılacak olan tasarruf genelgesi, talimat ve tebliğlere uyulur…." denilmektedir.

Yukarıda yer verilen Tebliğ hükmüne göre, sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarların, ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için bu hesaptan harcanması gerekmektedir.

Didim Uygulama Oteli, Öğrenci Yurtları ve Kantinlerde bakım onarım giderleri olarak çeşitli harcamalar yapıldığı görülmekle beraber, İşletme tarafından 2020 yılında elde edilen gelirlerin brüt tutarı 6.880.924,90 TL olarak gerçekleşmiştir. Yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde brüt gelirin en az % 5'i olan 344.046,25 TL'nin sosyal tesislerin bakım ve onarımı için ayrılmadığı, bu amaçla açılan herhangi bir hesabın da bulunmadığı tespit edilmiştir. Kamu İdaresi tarafından 2021 yılından itibaren bu bulgu dikkate alınarak gerekli çalışmaların yapılacağını bildirmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net